

NOAHs utviklingsprosjekter

15. februar 2022

Terje Landsgård, Direktør for bærekraft og forretningsutvikling
Morten Breinholt Jensen, Leder NOAH Innovation

Et fremtidsrettet ressurs- og miljøelskap

Forsvarlige gjenvinningsløsninger

- Livsløpsanalyser for alle potensielle prosesser og produkter
- Økt fremtidig gjenvinning av avfall vil kreve et enklere regelverk for "end of waste"
- Avfall har lavere konsentrasjoner av verdifulle metaller og mineraler enn jomfruelige råvarer
- Det vil fortsatt være et deponibehov for stoffer som ikke kan eller skal sirkuleres

FoU-teamet

20 MNOK årlig på forskning og utvikling

Terje

Forretningsutvikler

Widuramina

PhD Prosesskjemi

Terje

MSc Maskin og prosess

Morten

PhD Fysikalsk kjemi

Simen

MSc Fysikk

Thomas

Maskiningeniør

Kai Erik

PhD Metallurgi

Marie

Kjemiingeniør

Thomas

MSc Prosesskjemi

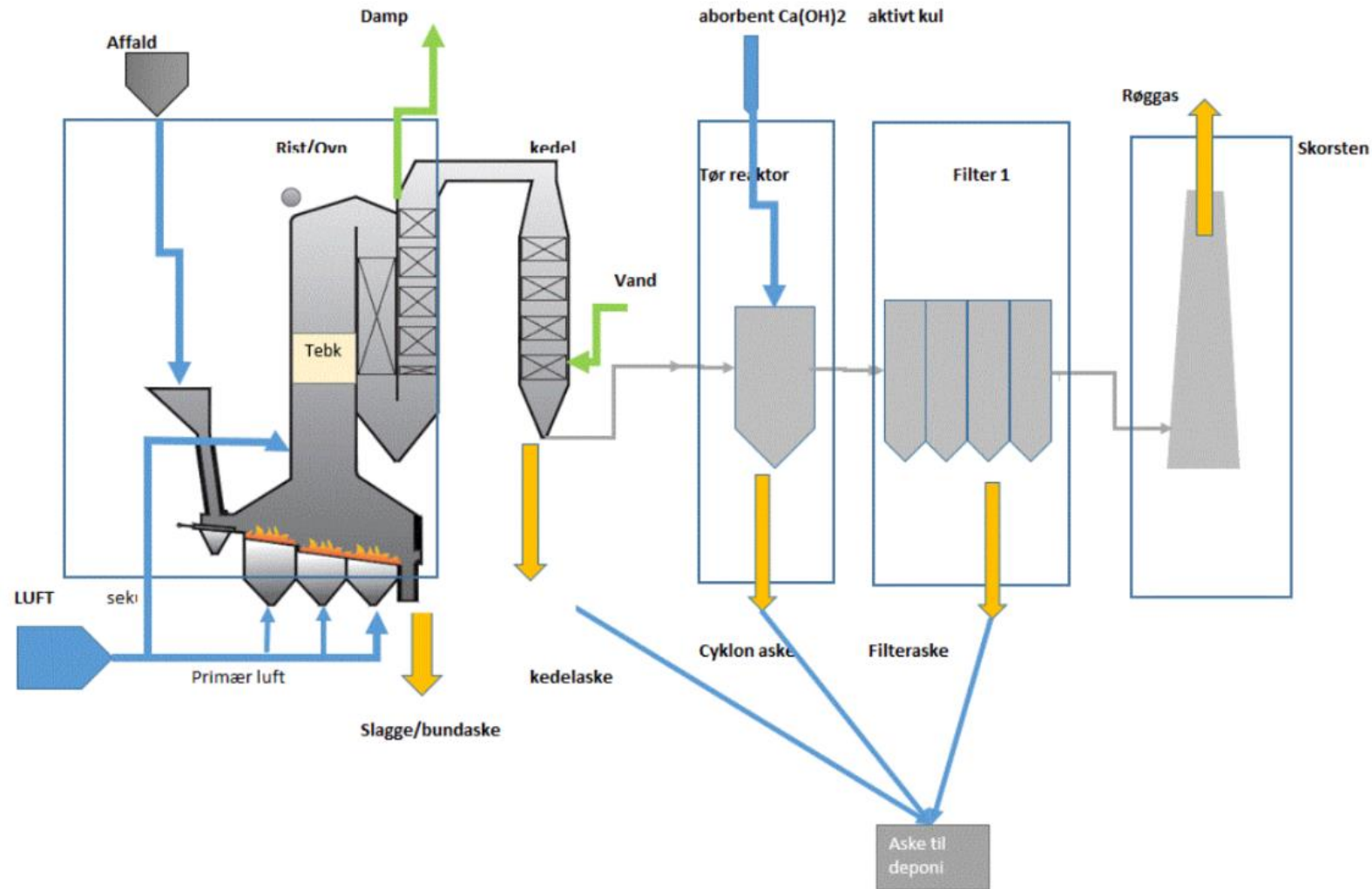

Haakon

MSc Prosesskjemi

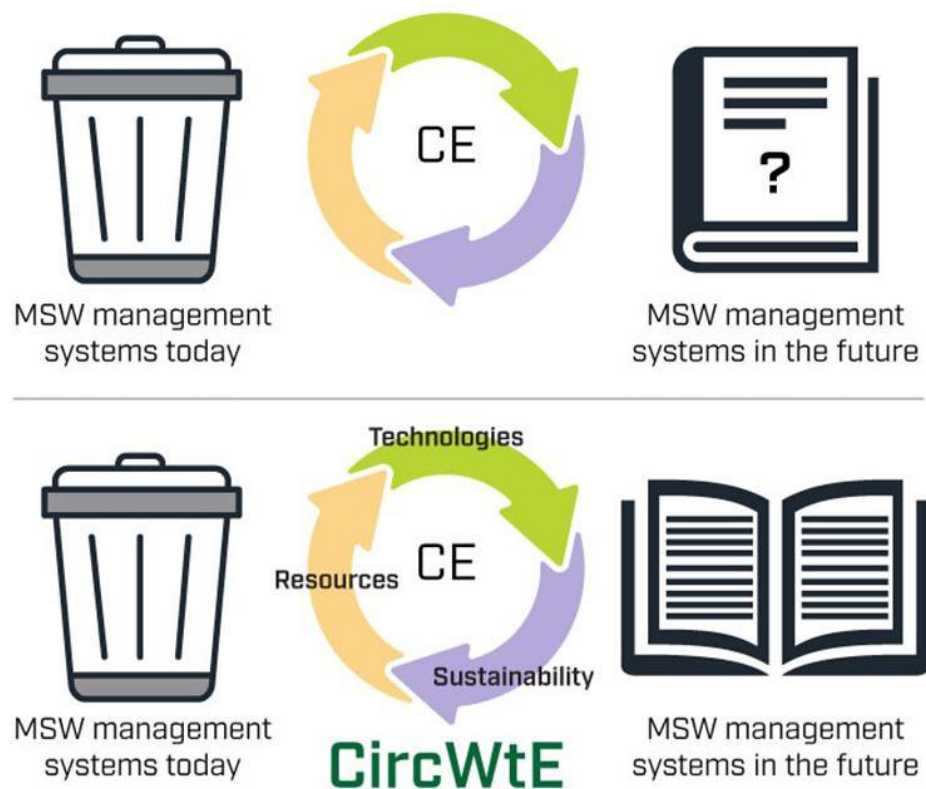
Flyveaske

Restprodukt fra forbrenning av husholdningsavfall

CircWtE – hvordan ser fremtiden ut?

SINTEF Energi AS

Europas grønne giv (Green Deal)

- 65 % resirkulering innen 2035
- Økt sortering før forbrenning
- Redusere mengde matavfall

Industripartnere

- Oslo Kommune Renovasjons- og gjenvinningsetaten
- NOAH AS
- Trøndelag fylkeskommune
- CIVAC (Circular Values Cluster Norway)
- Franzefoss Gjenvinning AS
- Tafjord Kraftvarme AS

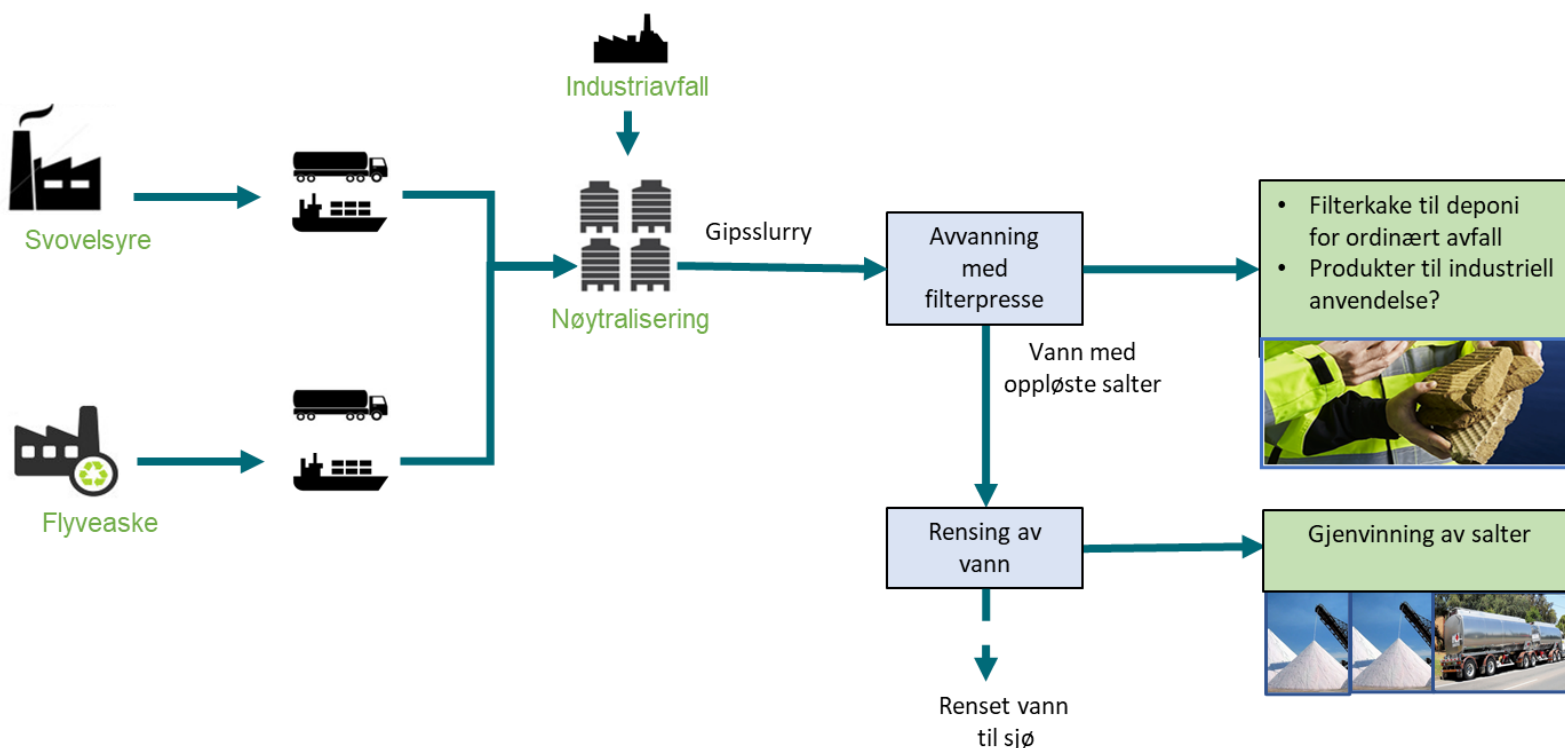
FoU-aktører

- SINTEF Industry
- SINTEF Energy Research
- NTNU

Gjenvinning av rent salt fra flyveaske

Resalt

- Flyveaske inneholder ca. 20 % lettløselige kloridsalter
- Saltene kommer i hovedsak fra forbrenning av organisk materiale og PVC-plast

Gjenvinning av rent salt fra flyveaske

Resalt

- Pilotanlegg på Herøya - 10 MNOK fra Innovasjon Norge
- Potensial for gjenvinning av 70 000 tonn salter fra flyveasken
- Produksjon av kortreist høykvalitetssalt som norsk industri etterspør (CaCl_2 , NaCl og KCl) - Yara Herøya og Inovyn Norge
- Behov for samarbeidspartnere og økt volum av salter

Gjenvinning fra industrisyre og flyveaske

Askepott

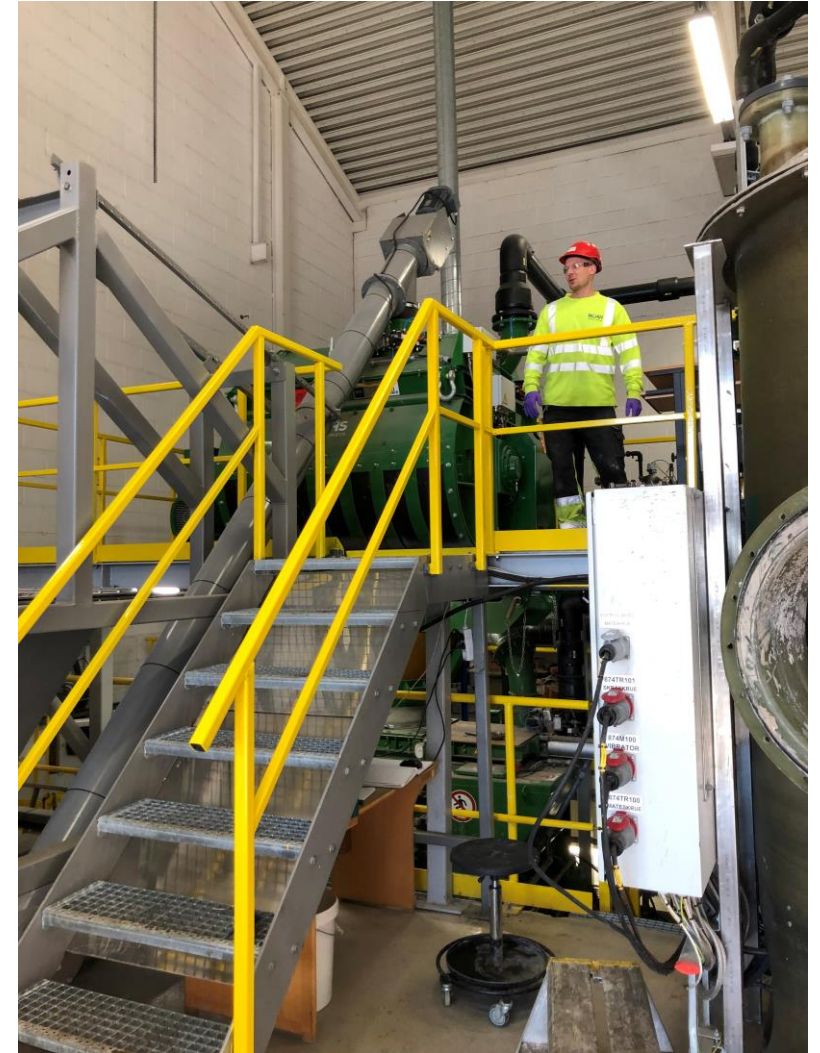
- 16 MNOK i støtte fra Norges Forskningsråd
- NTNU, TU Eindhoven, ReSiTec, Boliden og Kronos Titan er samarbeidspartnere
- To-delt prosjekt:
 1. Gjenvinne industrisyre fra Kronos Titan til gips som kan benyttes i sementindustrien eller til gipsplater
 2. Gjenvinne metaller og verdifulle mineraler fra flyveaske med metoder som i dag benyttes i norsk gruve- og metallindustri

Bruk og fangst av CO₂ for behandling av aske

CarbonTech

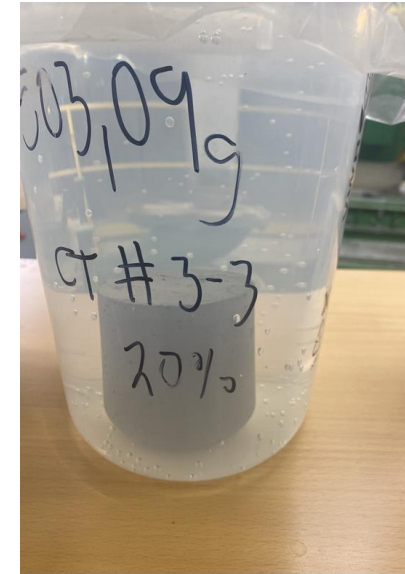
- Behandling av avfall uten utslipp til luft eller sjø
- Utnytter klimagassen CO₂
- Potensial til å fange ca. 20-25 000 tonn CO₂ årlig med dagens mengde aske, samtidig som asken stabiliseres
- Kan kombineres med gjenvinning av salter (Resalt)
- Jobber med å tilpasse teknologien til andre avfallstyper

Bruk og fangst av CO₂ for behandling av aske

CarbonTech

- CO₂-behandlet aske har veldig lav utlekking av tungmetaller
- Asken har bindene/sementlignende egenskaper
- Mulige bruksområder etter behandling med CO₂:
 - Tilslag i betongprodukter og aggregater
 - Stabilisering av grunn
 - Restaurering av land

Hydrogen fra aske

- Aske fra forbrenningsanlegg basert på Circulating Fluidized Bed-teknologi utvikler mye hydrogen når det kommer i kontakt med vann
- Ett tonn CFB-aske kan utvikle 50-70 Nm³ H₂
- Fram til nå har dette utelukkende vært en sikkerhetsrisiko, men vi ser nå hydrogen som en mulig ressurs
- Mulige bruksområder kan være i kjøretøy på Langøya eller i brenselceller på skip
- Mengden hydrogen er nok til å drive ca. 1 600 hydrogenbiler pr år

Mål: Økt gjenvinning og mindre deponibehov

Råvarer som norsk industri etterspør:

- 60 000 tonn gips fra industrisyre
- 70 000 tonn salter fra flyveaske
- 70-80 000 tonn rent kalkprodukt fra flyveaske og CO₂
- Permanent fange 40-50 000 tonn CO₂
- 180 tonn hydrogen

Byggende masser med lav utlekking av miljøgifter:

- Kan erstatte kullflyveaske som i dag har flere anvendelsesområder
- Bindemiddel i betong
- Restaurering av landskap

SLIK STYRES

BÆREKRAFT HOS OSS

VERDIGRUNNLAG

Vi skal være et anerkjent Internasjonalt ressurs- og miljøelskap, med bærekraftige og fremtidsrettede løsninger.

NOAH behandler miljøfarlig avfall og tar de farlige stoffene ut av kretsløpet. Vår behandling baseres på sikre metoder og vi arbeider målrettet for økt nyttiggjøring.

LÆRING

ENDRINGSVILJE

SAMSPILL

TROVERDIGHET

Samarbeid for
å nå målene

BÆREKRAFTSARBEIDET

Vår strategi for bærekraftige løsninger betyr at vi må utfordre etablerte og nye «sannheter» i et helhetlig perspektiv og i henhold til GRI-standarden (Global Reporting Initiative).

NOAH ønsker å skape kontinuitet i organisasjonens bærekraftsarbeid, og bærekraftsrapporten fra 2019 har i stor grad vært tema på ulike ledermøter- og nivå samt på ulike interne møtearenaer.

Det har vært lagt vekt på å konkretisere bærekraftsarbeidet i de operasjonelle målene og handlingsplanene.

Arbeidet og målsettingene er faste tema på ledelsens gjennomgang. Samtidig har den vært kommunisert til våre interessenter og lagt ut på NOAHs hjemmeside (<https://www.noah.no/noahs-baerekraftsrapport/>)

Takk for oppmerksomheten!

Terje.Landsgard (Direktør Bærekraft og
Forretningsutvikling)
Morten.jensen@noah.no (Leder NOAH Innovation)

noah.no